

KRÖNIKA

Superfront
sätter Björbo
på världskartan

Visste ni att Björbo Snickeri är navet för ett av världens hippaste designföretag? Inte jag heller, förrän nyligen.

Sedan det unga, kaxiga företaget Superfront startade för två år sedan, har jag följt deras framgångar, redan intensivt exponerade i utländsk inredningsmedia. Häromdagen skrev Elle UK att Superfronts koncept att ge längre liv till våra vanliga platta paketköp från Ikea med nydesignade tillbehör var genialiskt.

Vad är hemligheten? De vill skapa vackra möbler till vettiga priser. Att erbjuda personlig valfrihet och unik kvalitet i kombination med Ikees standardstommar, ett sätt att bidra till hållbarhet. Nya fronter, handtag, ben, sidor och toppar. En nutida tappning av den gamla devisen "vackrare vardagsvara" från forra sekelskiftet. Försäljning online genom en attraktiv och lättanvänd webbplats, redan med kunder i alla kontinenter, mest i Europa.

Grundarna Sander Aarts och Mick Born utbildade sig till möbelsnickerare vid Carl Malmsten-skolan. Gedigen hantverkskunskap och erfarenhet från reklamvärlden, med Monica Born som AD och copywriter. Hela paketet. De diskuterade kvalitetsbegrepp och tillgänglighet. Problem med kvalitetsföretagens uppnåeliga priser för gemene man, liksom för upphäussade varumärken, där kvaliteten ibland inte skilde sig från lågprisleverantörerna.

Det var först när jag stötte på en gammal bekant som jobbade på Björbo Snickeri, som jag förstod kopplingen till min egen hemby. Hon var så entusiastiskt över Superfronts ankomst, en riktig nytändning för arbetet. Jag ville förstås veta mera.

"Ocken åg då då?" är min första fråga när jag häromdagen ringde för att höra hur det går. Den obligatoriska frågan för att få veta vilka föräldrarna är, för att kunna identifiera vem jag pratar med. Sander talar jag med på knastrig linje när han rattar tillbaka mellan Malingarna på väg tillbaka till Stockholm från Björbo, medan jag själv sitter på tåget från Köpenhamn.

Sander, uppväxt i Dala-Floda, är djupt engagerad i tillverkningsprocessen, teamwork är A och O. Luckorna görs i Björbo, övrigt från andra delar av Sverige, med Björbo som distributionscentral. Snickeriet har 25 medarbetare. Produktionsledaren Janne Erkers säger lugnt, att än så länge är Superfront främst ett Stockholmsfenomen, men medger att det kan bli hur stort som helst. Snickeriet har just gjort en investering i tiden med en femaxlad digital fräs, "som kan göra nästan vad som helst".

Att få vara med att bidra till förändring, är en av Sanders drivkrafter i projektet. Jag känner igen engagemanget, rötternas kraft och lokalpatriotism parad med dragningskraft till världsmetropolerna. Känslan när kunderna i New York berättar hur de letar upp Björbo på webben, för se platsen där deras nya svenska design har tillverkats.

Ewa Kumlin

Formchef uppvuxen i 3:er

Det var först när jag stötte på en gammal bekant som jobbade på Björbo Snickeri, som jag förstod kopplingen till min egen hemby.

Anna Bromée sjöng och berättat om Lena Nymans liv på Dalateatern.

FOTO: THORLEIF ROBERTSSON

Bromée kommer
Nyman nära

"Vi som lever är bara döda på semester, nån sorts sommargäster"

FALUN Så börjar Bodil Malmstens dikt *Ett bloss för moster Lillie* som Lena Nyman gjorde till sin. Föreställningen som bär samma namn (med Lillie utbytt mot Lena), är en berättelse om skådespelerskans liv, hon som skulle ha fyllt 71 år i år, men som bara blev 66 år.

Föreställningen, skriven av Anna Bromée, bygger på arkivbilder, Lenas mamma Margits klippbok, tidningslöp, korta scener ur pjäser, sånger och framför allt, Lena Nymans egna dagboksanteckningar, 17 konsumkassar fyllda som hon lämnade till Teatermuseet när hon förstod att hon var döende, eftersom "om man inte syns finns man inte", en återkommande replik som följer som ett tema genom föreställningen.

Det är en ömsint och välberättad levnadsteckning, om en person som vi kanske trodde att vi kände till, men som i Bromée scenberättelse kommer nära och ges själ och kropp. Just den senare ägnas tid i tidningsreaktioner efter att Nyfiken-filmerna haft pre-

MUSIKTEATER

Ett bloss för Lena Nyman

Av: Anna Bromée

Medverkande: Anna Bromée och Anna von Bredow

Regi: Hedvig Claesson

Var och när: Dalateatern, Falun, kultursoppa den 27 mars

miär. Lenas kropp, inte skådisinsats, vänds och vrids på kultursidorna och anses inte duga. "Jag efterlyser den intelligenta kroppen. Lena Nymans är själlös och lite dum", skriver Nils Beyer bland annat.

Det är lätt att förtränga händelser som detta. Och bra att bli påmind.

Det är ingen skönmålning av hennes levnadssaga. Mörkret finns med, mörkret som hon var så rädd för. "Släcker man lampan syns man inte, om man inte syns finns man inte". Ett mörker Lena försökte mota med alkohol bland annat. Ett nedslag i föreställningen är en scen inför en föreställning på Maxim. Efter upprepade rättyllor hade Lena dömts till två månaders fängelse, dagen efter domen ska hon ställa sig på scenen, salongen är fylld av representanter från pressen "som bara väntar på en sak, att jag ska bryta ihop".

Det gjorde aldrig Lena på scen, den levde hon för, det var de där perioderna mellan jobben som hon tyckte var det verkligt arbetsamma "om någon bara kunde söva ned mig till nästa jobb".

Sista jobbet gjorde hon på Dramaten, i Gardells pjäs *Helvetet är minnet utan makt att förändra*.

Sina sista år bodde hon på sjukhus. Hon led av både kol, efter rökningen, och av nervsjukdomen Guillain-Barré som bland annat gjort att hon tappat känslan i fötterna. Dieten bestod enligt en vän av hallonbakelser och champagne. Ett av hennes sista publika framträdanden var 2009 när hon tog emot Cornelispriset.

Pengarna skulle hon använda till dyrare champagne.

"Så ta ett bloss för moster Lillie ett halsbloss och ett glas rött ta ett bloss för moster Lillie för moster Lillie har dött"

Text
Cecilia Ekebjär
023-936 73

cecilia.ekebjar@mittmedia.se